

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-626/13 P

**Villeroy & Boch Austria GmbH
proti
Evropski komisiji**

„Pritožba – Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Belgijski, nemški, francoski, italijanski, nizozemski in avstrijski trgi kopalniške opreme – Sklep o ugotovitvi kršitve člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru – Usklajevanje cen in izmenjava občutljivih poslovnih informacij – Enotna kršitev – Dokaz – Globe – Neomejena pristojnost – Razumni rok – Sorazmernost“

Povzetek – Sodba Sodišča (prvi senat) z dne 26. januarja 2017

1. *Pritožba – Razlogi – Zgolj ponovitev razlogov in trditev, predstavljenih pred Splošnim sodiščem – Neopredelitev navedene napačne uporabe prava – Nedopustnost*
(člen 256(1), drugi pododstavek, PDEU; Statut Sodišča, člen 58, prvi odstavek; Poslovnik Sodišča, člen 169(2))
2. *Pritožba – Razlogi – Pomanjkljiva obrazložitev – Implicitna obrazložitev Splošnega sodišča – Dopustnost – Pogoji*
(člen 256 PDEU; Statut Sodišča, člena 36 in 53, prvi odstavek)
3. *Pritožba – Razlogi – Razlog, prvič naveden v okviru pritožbe – Nedopustnost*
(člen 256(1), drugi pododstavek, PDEU; Statut Sodišča, člen 58, prvi odstavek; Poslovnik Sodišča, člen 170(1))
4. *Konkurenca – Upravni postopek – Odločba Komisije o ugotovitvi kršitve – Dokazno breme Komisije, da dokaže kršitev in njeno trajanje – Obseg dokaznega bremena – Dokaz na podlagi več indicij in naključij, ki potrjujejo obstoj in trajanje trajajočega protikonkurenčnega ravnanja – Dopustnost*
(člen 101(1) PDEU)
5. *Pritožba – Razlogi – Napačna presoja dejstev – Nedopustnost – Nadzor Sodišča nad presojo dejstev in dokazov – Izključitev, razen ob izkrivljanju*
(člen 256(1), drugi pododstavek, PDEU; Statut Sodišča, člen 58, prvi odstavek)

6. *Konkurenca – Upravni postopek – Odločba Komisije o ugotovitvi kršitve – Način dokazovanja – Dokazne listine – Presoja dokazne vrednosti dokumenta – Merila – Izjave drugih družb, ki so udeleženske kartela*

(člen 101(1) PDEU; Obvestilo Komisije 2002/C 45/03)

7. *Omejevalni sporazumi – Prepoved – Kršitve – Sporazumi in usklajena ravnanja, ki pomenijo enotno kršitev – Pripis odgovornosti za celotno kršitev enemu podjetju – Pogoji – Prakse in ravnanja, ki pomenijo enotno kršitev – Presoja – Nujnost konkurenčnega razmerja med sodelujočimi podjetji – Neobstoj – Nujnost medsebojnega dopolnjevanja očitanih ravnanj – Neobstoj*

(člen 101(1) PDEU)

8. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Sodni nadzor – Neomejena pristojnost sodišča Unije – Obseg – Obveznost pregleda odločbe o naložitvi globe po uradni dolžnosti – Neobstoj – Kršitev pravice do učinkovitega sodnega varstva – Neobstoj*

(člena 261 PDEU in 263 PDEU; Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 47; Uredba Sveta št. 1/2003, člen 31)

9. *Pritožba – Pristojnost Sodišča – Nadzor presoje resnosti kršitve, ki ga opravi Komisija za določitev zneska globe – Izključitev – Omejen nadzor preverjanja tega, kako je Splošno sodišče upoštevalo bistvene dejavnike presoje teže kršitve in vse trditve zoper naloženo globo*

(člen 256 PDEU; Statut Sodišča, člen 58, prvi odstavek; Uredba Sveta št. 1/2003, člen 23(3))

10. *Pritožba – Pristojnost Sodišča – Izpodbijanje presoje Splošnega sodišča – iz razlogov pravičnosti – glede zneskov glob, naloženih podjetjem, ki so kršila pravila o konkurenci iz Pogodbe, iz razlogov pravičnosti – Izključitev – Izpodbijanje te presoje iz razlogov, ki se nanašajo na kršitev načela sorazmernosti – Dopustnost*

(člen 256 PDEU in 261 PDEU; Statut Sodišča, člen 58, prvi odstavek; Uredba Sveta št. 1/2003, člen 31)

11. *Konkurenca – Globe – Določitev – Nespoštovanje načela razumnega trajanja upravnega in sodnega postopka – Kršitev, ki sama po sebi ne upravičuje znižanja zneska globe*

(člena 101 PDEU in 102 PDEU; Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 41(1); Uredba Sveta št. 1/2003)

1. Glej besedilo odločbe.

(Glej točko 40.)

2. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 42 in 53.)

3. Glej besedilo odločbe.

(Glej točko 45.)

4. V večini primerov je treba na obstoj protikonkurenčnega ravnanja ali sporazuma sklepati iz več indicov in sočasnih dogodkov, ki so, upoštevani skupaj in ob neobstoju druge dosledne razlage, dokaz o kršitvi pravil konkurence. Zlasti glede kršitve, ki traja več let, dejstvo, da neposredni dokaz o udeležbi družbe pri tej kršitvi v nekem obdobju ni bil predložen, ne preprečuje, da se tudi za to obdobje ugotovi sodelovanje, če ta ugotovitev temelji na objektivnih in usklajenih indicih, pri čemer je mogoče v zvezi s tem upoštevati neobstoje javnega distanciranja te družbe.

(Glej točko 47.)

5. Glej besedilo odločbe.

(Glej točke 49, 51 in 54.)

6. Komisija pravno zadostno ugotovi sodelovanje podjetja pri kršitvi člena 101(1) PDEU, če se ne opre le na prošnjo ene od družb, ki so udeleženke kartela, za prizanesljivost, ampak na zapisnik protipravnega sestanka, ki ga je sestavil predstavnik te družbe na dan sestanka, torej v času dejanskega stanja in ne ob vložitvi prošnje za prizanesljivost s strani te družbe na podlagi Obvestila o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov. Tak dokaz ne potrebuje drugih skladnih dokazov.

(Glej točko 50.)

7. Podjetje, ki je pri enotni in kompleksni kršitvi pravil konkurence sodelovalo s svojimi ravnanji, ki spadajo pod pojma sporazum ali usklajeno ravnanje s protikonkurenčnim ciljem v smislu člena 101(1) PDEU, in ki naj bi pripomoglo k uresničitvi kršitve v celoti, je lahko odgovorno tudi za ravnanja drugih podjetij v okviru te kršitve v celotnem obdobju svojega sodelovanja pri navedeni kršitvi. To velja, kadar se ugotovi, da je navedeno podjetje nameravalo s svojim ravnanjem prispevati k skupnim ciljem, za katere so si prizadevali vsi udeleženci, in da je bilo seznanjeno s kršitvenim ravnanjem, ki so ga predvidela ali izvajala druga podjetja, da bi dosegla iste cilje, ali da je lahko to ravnanje razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje.

Poleg tega je treba za opredelitev različnih ravnanj kot enotne in trajajoče kršitve preveriti, ali se medsebojno dopolnjujejo, tako da je vsako od njih namenjeno spopadanju z eno ali več posledicami običajne konkurence, in z medsebojnim vplivanjem prispevajo k nastanku vseh protikonkurenčnih posledic, ki so jih želeli njihovi storilci v okviru enotnega načrta, namenjenega doseganju enotnega cilja.

Poleg tega se besedilo člena 101(1) PDEU na splošno nanaša na vse sporazume in usklajena ravnanja, ki bodisi v horizontalnih bodisi vertikalnih povezavah izkrivljajo konkurenco na notranjem trgu, ne glede na trg, na katerem so stranke dejavne, in ne glede na to, da zadevni pogoji iz dogovorov vplivajo samo na poslovno ravnanje ene od strank.

(Glej točke 61, 63 in 64.)

8. Kar zadeva sodni nadzor odločb Komisije o naložitvi globe zaradi kršitve pravil o konkurenci, je nadzor zakonitosti, določen v členu 263 PDEU, dopolnjen z neomejeno sodno pristojnostjo, ki je bila v skladu s členom 261 PDEU sodišču Unije priznana v členu 31 Uredbe št. 1/2003. Ta pristojnost sodišču omogoča, da preseže zgolj nadzor zakonitosti in nadomesti presojo Komisije s svojo ter tako odpravi, zniža ali zviša naloženo globo ali periodično denarno kazen.

Sodišče Unije mora za izpolnitev zahtev nadzora neomejene sodne pristojnosti v smislu člena 47 Listine o temeljnih pravicah glede glob pri izvajanju pooblastil iz členov 261 in 263 PDEU preučiti vsak očitke, dejanski ali pravni, s katerim se skuša dokazati, da znesek globe ni v sorazmerju

s težo in trajanjem kršitve. Vendar izvajanje te neomejene sodne pristojnosti ne pomeni isto kot nadzor po uradni dolžnosti, postopek pa je kontradiktoren. Načeloma mora tožeča stranka navesti tožbene razloge zoper izpodbijani sklep in v utemeljitev teh razlogov predložiti dokaze.

S tem, da nad izpodbijano odločbo kot celoto ni bil po uradni dolžnosti opravljen nadzor, ni bilo kršeno načelo učinkovitega sodnega varstva. Za upoštevanje tega načela namreč ni nujno, da Splošno sodišče – ki mora odgovoriti na navedene tožbene razloge in opraviti nadzor tako nad dejstvi kot nad uporabo prava – po uradni dolžnosti ponovno v celoti pregleda spis.

(Glej točke od 80 do 84.)

9. Glej besedilo odločbe.

(Glej točke 85 in od 89 do 91.)

10. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 86 in 94.)

11. Na področju konkurence, kršitev pravice do razumnega roka zaradi dolžine upravnega postopka sama po sebi ne more povzročiti znižanja zneska globe, naložene podjetju zaradi zadevne kršitve.

(Glej točko 92.)